

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-98-17

Druk nr 1783
Warszawa, 9 sierpnia 2017 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o pomocy społecznej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Z poważaniem

(-) Beata Szydło

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o pomocy społecznej

Art. 1. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 64a dodaje się art. 64b w brzmieniu:

„Art. 64b. 1. Członków Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w art. 6² ust. 2 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1255 oraz z 2017 r. poz. 456 i 1386), obowiązanych do wnoszenia opłaty za swój pobyt w domu pomocy społecznej można zwolnić, na ich wniosek albo z urzędu, całkowicie albo częściowo z opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej.

2. Przy podejmowaniu decyzji o całkowitym albo częściowym zwolnieniu członka Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej z opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej albo o odmowie zwolnienia organ bierze pod uwagę możliwości i sytuację finansową gminy.”;

2) w art. 65:

a) w ust. 1 wyrazy „nie stosuje się art. 59–64” zastępuje się wyrazami „nie stosuje się art. 59–64b”,

b) w ust. 2 w zdaniu drugim wyrazy „stosuje się odpowiednio art. 61–64” zastępuje się wyrazami „stosuje się odpowiednio art. 61–64b”;

3) w art. 107 w ust. 5b po pkt 10 dodaje się pkt 10a w brzmieniu:

„10a) decyzji o przyznaniu uprawnień kombatanckich, zaświadczenia o uprawnieniach kombatanckich lub legitymacji członka Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej;”.

Art. 2. Do postępowań w sprawach o zwolnienie z ponoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej członków Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1583, 1948 i 2174 oraz z 2017 r. poz. 38, 60, 624, 777, 1292, 1428 i 1475.

Polskiej, o których mowa w art. 6² ust. 2 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1255 oraz z 2017 r. poz. 456 i 1386), wszczętych na podstawie art. 64 ustawy zmienianej w art. 1 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Celem projektowanej ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej jest wsparcie członków Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej, zwanego dalej „Korpusem Weteranów”, którzy z powodu wieku, choroby bądź niepełnosprawności, nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, przebywają bądź ubiegają się o przyjęcie do domu pomocy społecznej. Projektowana ustawa będzie miała zastosowanie do osób najbardziej zasłużonych dla Rzeczypospolitej Polskiej, które narażając własne życie i zdrowie walczyły zbrojnie o jej niepodległość i suwerenność. Są to osoby, które – w odróżnieniu od pozostałych osób uprawnionych, wymienionych w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1255, z późn. zm.) – brały czynny udział w wojnach, działaniach wojennych i powstaniach narodowych, wchodząc w skład formacji wojskowych lub organizacji walczących o suwerenność i niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej. Idea szczególnego uhonorowania członków Korpusu Weteranów nawiązuje do najlepszych patriotycznych tradycji II Rzeczypospolitej. Moralnym obowiązkiem władz państwowych wobec weteranów walk o niepodległość jest materialne wspieranie i pomoc nakierowana na zapewnienie im godnej egzystencji. Uzasadnieniem wprowadzenia do ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”, przepisu stanowiącego podstawę do zwalniania tej grupy społecznej z obowiązku odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej jest również art. 19 Konstytucji RP, który nakazuje Rzeczypospolitej otaczać weteranów walk o niepodległość RP „specjalną opieką”. Zgodnie z poglądami Trybunału Konstytucyjnego (wyrok z dnia 9 marca 2004 r. sygn. akt K 12/2) „specjalna opieka państwa nad weteranami walk o niepodległość, a zwłaszcza inwalidami wojennymi, musi odróżniać się pod względem zakresu świadczeń opiekuńczych, ich jakości i trwałości od tego rodzaju świadczeń na rzecz innych grup społecznych. (...) Opieka „specjalna” to taki rodzaj opieki, który przewyższa pozostałe postacie opieki udzielanej przez państwo. Przywileje dla weteranów i inwalidów stanowią konstytucyjnie dopuszczone odstępstwo od zasady równości ze względu na szczególną wartość konstytucyjną, którą jest udział w walce o niepodległość. (...) Godność i honor weteranów walk o niepodległość wymagają, by

ustawodawca przywiązywał znaczenie do deklaracji zawartych w rozdziale I Konstytucji, a zwłaszcza do obietnic zawartych w art. 19 Konstytucji.”.

Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym członkowie Korpusu Weteranów ponoszą opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej na zasadach ogólnych określonych w ustawie o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 60 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca obejmuje kwotę rocznych kosztów działalności domu wynikającą z utrzymania mieszkańców, z roku poprzedniego, bez kosztów inwestycyjnych i wydatków na remonty, powiększoną o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzieloną przez liczbę miejsc w domu, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku poprzedniego. Zgodnie zaś z art. 61 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej mieszkaniec domu ponosi opłatę za pobyt, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu. Zgodnie z art. 64 ustawy o pomocy społecznej osoby wnoszące opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej można zwolnić, na ich wniosek, częściowo lub całkowicie z tej opłaty, w szczególności jeżeli:

- 1) wnoszą opłatę za pobyt innych członków rodziny w domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia lub innej placówce;
- 2) występują uzasadnione okoliczności, zwłaszcza długotrwała choroba, bezrobocie, niepełnosprawność, śmierć członka rodziny, straty materialne powstałe w wyniku klęski żywiołowej lub innych zdarzeń losowych;
- 3) małżonkowie, zstępni, wstępni utrzymują się z jednego świadczenia lub wynagrodzenia;
- 4) osoba obowiązana do wnoszenia opłaty jest w ciąży lub samotnie wychowuje dziecko.

Institucja zwolnienia z ponoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej ma charakter fakultatywny i zależy głównie od sytuacji materialnej i rodzinnej osób obowiązanych do opłat. O zastosowaniu zwolnienia decyduje organ ustalający opłatę za pobyt w placówce. Organ nie może zwolnić z ponoszenia wydatków na dom z urzędu, a jedynie na wniosek osoby zainteresowanej. Wniosek może złożyć mieszkaniec domu lub osoba ustawowo obowiązana do wnoszenia opłat, jeżeli partycypuje w pokrywaniu

wydatków. Ustawodawca jedynie przykładowo wymienia sytuacje uprawniające do zwolnień, które nie zależą bezpośrednio od dochodu osób. Należy zaznaczyć, że stosowanie komentowanego przepisu oparte jest na zasadzie uznaniowości. Organ korzysta ze swobody zastosowania zwolnienia oraz określenia jego zakresu (może zwolnić z części albo całości opłaty). Skorzystanie z uprawnień wymaga zbadania sytuacji materialnej, osobistej i rodzinnej wnioskodawcy. Zwolnienie z ponoszenia opłaty, jak również odmowa zwolnienia powinny mieć formę decyzji administracyjnej. W przypadku wydania decyzji odmownej osoba ma prawo odwołać się do organu wyższego stopnia, tj. do samorządowego kolegium odwoławczego.

Proponowana zmiana ustawy o pomocy społecznej przewiduje możliwość zwolnienia członków Korpusu Weteranów z ponoszenia opłaty za swój pobyt w domu pomocy społecznej z urzędu albo na wniosek, w części albo też całkowicie. O zwolnieniu, podobnie jak w przypadku zwolnień wskazanych w art. 64 ustawy o pomocy społecznej, decydować będzie organ ustalający opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej w formie decyzji administracyjnej, biorąc pod uwagę możliwości i sytuację finansową gminy. Dokumentem uprawniającym do ubiegania się o zwolnienie z ponoszenia opłaty będzie decyzja o przyznaniu uprawnień kombatanckich, zaświadczenie o uprawnieniach kombatanckich lub legitymacja członka Korpusu Weteranów. Konsekwentnie zatem projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej wprowadza zmianę do art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej przez dodanie pkt 10a, zgodnie z którym sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustala się na podstawie m.in. decyzji o przyznaniu uprawnień kombatanckich, zaświadczenia o uprawnieniach kombatanckich lub legitymacji członka Korpusu Weteranów. Regulacje zawarte w planowanym projekcie ustawy zapewnią realne wsparcie finansowe członków Korpusu Weteranów przez możliwość zwolnienia ich z konieczności ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej.

Zmiana przewidziana w art. 1 pkt 2 projektowanej ustawy (zmiany w art. 65 ustawy o pomocy społecznej) polega na rozszerzeniu regulacji obowiązującego art. 65 ustawy o pomocy społecznej o odpowiednie odesłanie do art. 64a i projektowanego art. 64b. Zmiana związana z dodaniem do art. 65 ust. 1 i 2 odesłania do art. 64a i art. 64b jest związana z koniecznością uregulowania zasad odpłatności i zwalniania z odpłatności w prywatnych domach pomocy społecznej niedziałających na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego. Zmiana ta ma charakter porządkujący.

Projekt zawiera również przepis przejściowy odnoszący się do postępowań w sprawie o zwolnienie z ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej w przypadku, gdy członkowie Korpusu Weteranów złożyli wniosek o zwolnienie na podstawie art. 64 ustawy o pomocy społecznej przed dniem wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej. Według art. 2 projektowanej ustawy do tych postępowań stosować się będzie przepisy zmienionej ustawy o pomocy społecznej. Członkowie Korpusu Weteranów nie będą musieli składać ponownie wniosków o zwolnienie z obowiązku ponoszenia odpłatności za swój pobyt w domu pomocy społecznej na podstawie art. 64b. Wnioski przez nich złożone w trybie art. 64 ustawy o pomocy społecznej zostaną rozpatrzone na podstawie nowych przepisów, tj. na podstawie art. 64b ustawy o pomocy społecznej.

Zakłada się, że projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 4 i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Projektowana ustawa nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Zgodnie z uchwałą nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt nie podlega opinii właściwych instytucji i organów Unii Europejskiej, w tym Europejskiego Banku Centralnego.

Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – ministerstwo wiodące</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pani Elżbieta Bojanowska, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Krystyna Wyrwicka, Dyrektor Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej, e-mail: sekretariat.dps@mrpips.gov.pl tel. 22-66-11-27</p>	<p>Data sporządzenia 28 lipca 2017 r.</p> <p>Źródło: Decyzja MRPiPS</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych UD177</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowana zmiana ma na celu wsparcie członków Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej, którzy z powodu wieku, choroby bądź niepełnosprawności, nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, przebywają bądź ubiegają się o przyjęcie do domu pomocy społecznej. Projektowana ustawa będzie miała zastosowanie do osób najbardziej zasłużonych dla Rzeczypospolitej Polskiej, które narażając własne życie i zdrowie walczyły zbrojnie o jej niepodległość i suwerenność. Są to osoby, które w odróżnieniu od pozostałych osób uprawnionych, wymienionych w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, brały czynny udział w wojnach, działaniach wojennych i powstaniach narodowych, wchodząc w skład formacji wojskowych lub organizacji walczących o suwerenność i niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej. Idea szczególnego uhonorowania członków Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej nawiązuje do najlepszych patriotycznych tradycji II Rzeczypospolitej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Ustawa przewiduje możliwość zwolnienia członków Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej z ponoszenia opłaty za swój pobyt w domu pomocy społecznej z urzędu albo na wniosek, w części albo też całkowicie. O zwolnieniu, podobnie jak w przypadku zwolnień wskazanych w art. 64 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, decydować będzie organ ustalający opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej w formie decyzji administracyjnej. Dokumentem uprawniającym do ubiegania się o zwolnienie z ponoszenia opłaty będzie decyzja o przyznaniu uprawnień kombatanckich, zaświadczenie o uprawnieniach kombatanckich lub legitymacja członka Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej. Konsekwentnie zatem projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej wprowadza zmianę do art. 107 ust. 5b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej poprzez dodanie pkt 10a, zgodnie z którym sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustala się na podstawie ww. dokumentów.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Członkowie Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej, którzy złożą wniosek o zwolnienie z odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej	Szacunek: 910 osób	Wydziały Polityki Społecznej Urzędów Wojewódzkich	Członkowie Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej
Ośrodki pomocy społecznej	2.497	Dane administracyjne	Rozpatrywanie wniosków o zwolnienie z odpłatności w dps
Gminy	2.497	Dane administracyjne	Planowanie środków w budżecie gminy na pokrycie odpłatności za pobyt kombatanta w dps

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt regulacji na podstawie art. 8 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 759) został przedstawiony do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. W dniu 28 czerwca 2017 r. na posiedzeniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego projekt uzyskał pozytywną opinię.

Projekt został także przekazany do zaopiniowania przez wskazanych poniżej partnerów społecznych:

- 1) na podstawie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881):
 - a) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
 - b) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”,
 - c) Forum Związków Zawodowych,
- 2) na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2015 r. poz. 2029):
 - a) Konfederacja „Lewiatan”,
 - b) Związek Pracodawców Business Centre Club,
 - c) Związek Rzemiosła Polskiego,
 - d) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponadto projekt został przesłany do konsultacji publicznych z następującymi podmiotami:

- 1) Rada Działalności Pożytku Publicznego;
- 2) Rada Pomocy Społecznej przy Ministrze Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
- 3) Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej FORUM;
- 4) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 5) Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych;
- 6) Małopolskie Forum Pomocy Społecznej;
- 7) Dolnośląskie Forum Pomocy Społecznej;
- 8) Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych;
- 9) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie „Centrum”;
- 10) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej „Razem”;
- 11) Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Socjalnych;
- 12) Federacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej;
- 13) Polska Federacja Związkowa Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej;
- 14) Związek Sybiraków – Zarząd Główny, ul. Mazowiecka 12, 00-048 Warszawa;
- 15) Związek Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej – Zarząd Główny, ul. Foksal 16, 00-372 Warszawa;
- 16) Stowarzyszenie Polskich Kombatantów w Pruszkowie, ul. L. Waryńskiego 13, 05-800 Pruszków;
- 17) Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej – Zarząd Główny, ul. Zielna 39, 00-108 Warszawa;
- 18) Związek Powstańców Warszawskich, ul. Długa 22, 05-283 Warszawa;
- 19) Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych, ul. Aleje Ujazdowskie 6a, 00-461 Warszawa;
- 20) Ogólnopolski Związek Osób Represjonowanych Politycznie „Bataliony Robotnicze”, ul. Raławicka 13 lok. 408, 75-620 Koszalin;
- 21) Stowarzyszenie Szarych Szeregów, ul. Zielna 39, 00-108 Warszawa;
- 22) Ogólnopolski Związek Żołnierzy Batalionów Chłopskich, ul. Ciołka 15, 01-445 Warszawa;
- 23) Rada do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych przy Kierowniku Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa.

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), oraz na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

W trakcie konsultacji uwagi do projektu zgłoszili:

- 1) Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej;
- 2) Związek Inwalidów Wojennych RP;
- 3) NSZZ Solidarność;
- 4) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej „Razem”;
- 5) Rada do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Podsumowanie konsultacji zostało zawarte w raporcie, stanowiącym załącznik do Oceny Skutków Regulacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)	
Dochody ogółem													

budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	105,6
budżet państwa												
JST	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	105,6
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	-9,6	-9,6	-9,6	-9,6	-9,6	-9,6	-9,6	-9,6	-9,6	-9,6	-9,6	-105,6
budżet państwa												
JST	-9,6	-9,6	-9,6	-9,6	-9,6	-9,6	-9,6	-9,6	-9,6	-9,6	-9,6	-105,6
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Budżet samorządu gminnego, w 2017 r. (rok 0)
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>W kalkulacji przyjęto, że przez „członka Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej” rozumie się „kombatanta”, o którym mowa w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego.</p> <p>Do kalkulacji przyjęto następujące dane pozyskane z Wydziałów Polityki Społecznej Urzędów Wojewódzkich:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba kombatantów przebywających w domach pomocy społecznej, według stanu na dzień 30 września 2016 r. – 910 osób, – średnia miesięczna kwota odpłatności za miejsce w domu pomocy społecznej – 870 zł od osoby, wg stanu na dzień 30 września 2016 r. <p>Ponadto przyjęto założenie o całkowitym zwolnieniu tej grupy mieszkańców domów pomocy społecznej (kombatantów) z odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej.</p> <p>Przy założeniu, że mamy do czynienia z pobytem w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej sprzed 2004 r., oszacowana kwota całkowitego zwolnienia kombatantów obciążą budżety samorządów.</p> <p><u>Kalkulacja:</u></p> <p>Obciążenie finansowe dla samorządu gminnego w skali miesięcznej: 910 osób (liczba kombatantów) x 870 zł (średnia miesięczna odpłatność) = 791.700 zł</p> <p>Obciążenie finansowe dla samorządu gminnego w skali rocznej: 791.700 zł x 12 m-cy = 9.500.400 zł, tj. w zaokrągleniu 9,6 mln zł</p> <p>W skutkach na kolejne lata (1-10) nie uwzględniono zmiany liczby kombatantów, mieszkańców domów pomocy społecznej oraz zmiany w poziomie odpłatności za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej.</p> <p>Skutki finansowe proponowanej zmiany realizowane będą w ramach wydatków zaplanowanych w budżetach samorządów gminnych na poszczególne lata.</p>

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	105,6	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich								

	przedsiębiorstw	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na obszary wymienione w pkt 10.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planuje się, że projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie dotyczy.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

Raport z konsultacji publicznych projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), z chwilą skierowania projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej do konsultacji publicznych oraz opiniowania, ww. projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Jednocześnie zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt ustawy był przedmiotem konsultacji społecznych w trybie przepisów ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881) oraz ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2015 r. poz. 2029) z następującymi organizacjami: Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych, NSZZ „Solidarność”, Forum Związków Zawodowych, Konfederacją „Lewiatan”, Związkiem Pracodawców Business Centre Club, Związkiem Rzemiosła Polskiego, Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej

Ponadto, projekt był przedmiotem konsultacji publicznych z następującymi organizacjami:

1. Rada Działalności Pożytku Publicznego
2. Rada Pomocy Społecznej przy Ministrze Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
3. Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej FORUM
4. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
5. Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych
6. Małopolskie Forum Pomocy Społecznej
7. Dolnośląskie Forum Pomocy Społecznej
8. Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
9. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie „Centrum”
10. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej „Razem”
11. Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Socjalnych
12. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej
13. Polska Federacja Związkowa Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej
14. Związek Sybiraków – Zarząd Główny, ul. Mazowiecka 12, 00-048 Warszawa
15. Związek Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej – Zarząd Główny, ul. Foksal 16, 00-372 Warszawa
16. Stowarzyszenie Polskich Kombatantów w Pruszkowie, ul. L. Waryńskiego 13, 05-800 Pruszków
17. Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej – Zarząd Główny, ul. Zielna 39, 00-108 Warszawa
18. Związek Powstańców Warszawskich, ul. Długa 22, 05-283 Warszawa
19. Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych, Al. Ujazdowskie 6a, 00-461 Warszawa

20. Ogólnopolski Związek Osób Represjonowanych Politycznie „Bataliony Robotnicze”, ul. Raclawicka 13 lok. 408, 75-620 Koszalin
21. Stowarzyszenie Szarych Szeregów, ul. Zielna 39, 00-108 Warszawa
22. Ogólnopolski Związek Żołnierzy Batalionów Chłopskich, ul. Ciołka 15, 01-445 Warszawa
23. Rada do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych przy Kierowniku Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa

W trakcie konsultacji uwagi do projektu zgłosili:

1. Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej,
2. Związek Inwalidów Wojennych RP,
3. NSZZ Solidarność
4. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej „Razem”
5. Rada do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych

Uwagi uwzględnione dotyczyły:

1) zastąpienia wyrazów „osób posiadających legitymację członka Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej” wyrazami „Członków Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość, o których mowa w art. 6² ust. 2 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego”.

2) braku jasnych kryteriów zwolnienia z ponoszenia odpłatności.

Uwagi nieuwzględnione dotyczyły:

1) zwolnienia członków rodzin Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej z obowiązku ponoszenia przez nich odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej,

2) braku uwzględnienia wskaźnika umieralności członków Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej, ponadto w obliczeniach skutków regulacji pominięto osoby podlegające represjom wojennym i okresu powojennego, które również posiadają uprawnienia kombatanckie, ale nie są objęte prawem członkostwa w Korpusie Weteranów walk o Niepodległość RP,

3) wprowadzenia przepisu analogicznego do art. 64a ustawy o pomocy społecznej poprzez wskazanie, że w przypadku wniosku członka Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość RP o zwolnienie z odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej dołącza on do wniosku kopię legitymacji potwierdzającą przynależność do Korpusu, w związku z czym katalog dokumentów podlegających badaniu w toku wywiadu środowiskowego mającego na celu ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej nie powinien zawierać legitymacji członkowskiej,

4) zapewnienie środków finansowych na realizację zadania, jakim jest kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt Weteranów w tym domu z budżetu państwa.

Odnosnie uwag wskazanych w pkt 1 należy stwierdzić, że celem projektowanej zmiany ustawy o pomocy społecznej było uprzywilejowanie jedynie członków Korpusu Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej. Uprawnienie do zwolnienia z odpłatności związane jest zatem ściśle od posiadania uprawnień kombatanckich, o jakich mowa w art. 6² ust. 2 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego. Zwolnienie rodzin Weteranów z ponoszenia odpłatności mogłoby rodzić uzasadnione wątpliwości co do równości wobec prawa w przypadku członków rodziny mieszkańców niebędących Weteranami. W tym miejscu nasuwa się pytanie dlaczego ze zwolnienia mają korzystać rodziny Weteranów, a rodziny innych mieszkańców niebędących Weteranami mogą się ubiegać o zwolnienia na zasadach ogólnych wskazanych w art. 64 ustawy o pomocy społecznej. Najlepszym rozwiązaniem zatem jest pozostanie przy założeniu, że również rodziny Weteranów mogą się ubiegać o zwolnienie z ponoszenia odpłatności na zasadach ogólnych.

Odnosnie uwag wskazanych w pkt 2 należy podnieść, iż zgodnie z ustawą o finansach publicznych, budżet jednostki samorządu terytorialnego jest uchwalany na rok budżetowy. W związku z powyższym, planowane wydatki na rok budżetowy powinny uwzględniać obecną liczbę kombatanatów, bez względu na ich wiek. Rok bazowy posłużył do zaplanowania wydatków na kolejne lata. Należy zauważyć, że ewentualna nadwyżka środków finansowych w planie wydatków danego dysponenta w danym roku budżetowym na realizację omawianego zadania może być, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o finansach publicznych, przeznaczona na realizację innych zadań w ramach danego działu. Dokonując zatem kalkulacji skutków finansowych dla przedmiotowego projektu zmian do ustawy o pomocy społecznej przyjęto właśnie ten rodzaj planowania wydatków na kolejne lata, nie uwzględniając wskaźnika umieralności. Ponadto odnośnie pominięcia w kalkulacji osób podlegających represjom wojennym i okresu powojennego, posiadających uprawnienia kombatanckie należy podnieść, iż kalkulacji dokonano w oparciu o dane zebrane za pośrednictwem Wydziałów Polityki Społecznej Urzędów Wojewódzkich.

Odnosnie uwag wskazanych w pkt 3 należy zauważyć, iż art. 64a stanowi o całkowitym zwolnieniu z urzędu z ponoszenia odpłatności za pobyt osoby w domu pomocy społecznej w przypadku przedstawienia prawomocnego orzeczenia sądu o pozbawieniu władzy rodzicielskiej. Art. 64b wskazuje zaś, że organ może zwolnić członków Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość RP całkowicie bądź częściowo z urzędu lub na wniosek. W tym przypadku nie mamy do czynienia ze zwolnieniem z mocy prawa w przypadku przedstawienia dowodu w postaci legitymacji, decyzji czy zaświadczenia o posiadanych uprawnieniach kombatanckich. Wobec powyższego słusznym jest dodanie do art. 107 ust. 5b pkt 10a, który będzie wskazywał dokumenty na podstawie których organ będzie mógł ustalić, czy dana osoba jest członkiem Korpusu.

Odnosnie uwag wskazanych w pkt 4 należy podnieść, że kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym, nie ma zatem uzasadnienia do tego, aby opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej pokrywane były z budżetu państwa.

Warszawa, 31.07.2017 r.

RCP-66998-2017

KPRM

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.1965.2016 / 7 / as

dot.: RM-10-98-17 z 31.07.2017 r.

Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Minister,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem
z up. Ministra Spraw Zagranicznych
SEKRETARZ STANU
Krzysztof Szymborski

Do wiadomości:

**Pani Elżbieta Rafalska
Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów Departament Rady Ministrów	
wpłynęło	01-08-2017